

NÁRODNÍ PRAVIDLA PRO HISTORICKÉ MODELY NA ROKY 2017 AŽ 2020

Evropská pravidla jsou součástí Národních pravidel.

Podle Evropských pravidel létáme tyto kategorie:

- AB-OTMR,
- C-OTMR,
- NMR-2,5,
- NMR,
- TEXACO,
- ½ A TEXACO,
- Old Timer 400,
- ELOT,
- OTVR,
- ALOT,
- Electrorubber.

Podle Národních pravidel létáme tyto kategorie:

- CRC-Atom,
- CRC-Classic,
- Volné modely.

Všeobecné požadavky pro všechny kategorie

Za účelem prokázání věrnosti (shodnosti) s originální konstrukcí, může být od soutěžícího požadováno, aby předložil plán modelu a/nebo fotografii, které byly uznané organizací SAM jako historické. Organizátoři soutěže mohou kdykoliv přeměřit rozměry, zvážit soutěžní modely a porovnat je s výkresovou dokumentací, aby se ujistili o dodržování těchto pravidel.

Konstrukce modelu musí zachovat charakter originálu, tj. nesmí se měnit vnitřní konstrukce a musí být dodrženy původní materiály. V každé kategorii, mimo kategorií „Volných modelů“, je povoleno poměrné zmenšování nebo zvětšování modelů. Při tom musí být dodržena proporcionalita. Profily nosných ploch musí být shodné s předlohou. Vnější obrysy, plochy, průměry kol podvozku a délky podvozkových noh musí odpovídat poměrnému zvětšení, případně zmenšení. Poloha umístění podvozku se nesmí měnit, rovněž se musí zachovat počet žeber, který musí odpovídat počtu podle původního výkresu. Jednokolový podvozek použitý na originálním modelu může být nahrazen dvoukolovým, ale ne na opak.

Pokud byl na originálním modelu použit zatahovací podvozek, musí být funkční i na modelu soutěžícího. Namalovaný podvozek, nebo atrapa podvozku v zasunutém stavu jsou nepřipustné (model musí být schopen startu ze země). Zatahovací podvozek může být nahrazen pevným podvozkem jednokolým nebo dvoukolovým, ale musí být umístěn na stejném místě jako u originální předlohy. Malé změny v ose tahu vrtule, v uložení motoru (např. vzpřímená poloha místo invertního uložení), jsou dovoleny. Rok, kdy byl model originálně zkonstruovaný, jméno modelu a jméno konstruktéra modelu musí být uvedené na povrchu modelu.

Použití moderních materiálů, jako jsou uhlíková, skelná nebo kevlarová vlákna a podobné materiály v samotné konstrukci modelu, nebo jejím zesílení, je zakázáno. Na stavbu modelu se mohou použít jen takové materiály, které byly použité v době vzniku modelu. Výjimkou jsou potahové materiály a materiály na kryty (kapotáže) motoru.

Soutěžící je zodpovědný za dodržování všech soutěžních pravidel. Musí dodržovat pravidla všech soutěžních kategorií, kterých se účastní. Toto stvrzuje svým podpisem na oficiální přihlášce do soutěže, nebo startovní kartě. Zároveň závazně prohlašuje, že ovládá všechny soutěžní pravidla a bude je dodržovat.

V zájmu posílení dodržování soutěžních pravidel může ředitel soutěže, kdykoliv a bez předcházejícího upozornění, uložit pořadatelům sledování času motorového chodu, letového času modelu, kontrolu dodržení předepsaného zatížení křídla či hmotnosti modelu, pravidly předepsaných specifikací pro motory a předepsaného množství paliva. Pořadatel o kontrolách udělá záznam v oficiální startovní kartě a všechny záznamy potvrdí podpisem.

Protest musí být podáván písemně formě, s vkladem 100Kč v hotovosti. Vklad se vrací jen v případě uznání protestu, v případě zamítnutí protestu organizátorem se vklad nevrací. Protest musí obsahovat konkrétní pravidlo nebo postup, který byl porušen a má být posouzen porotou (Sportovní komisí). Porota a ředitel soutěže před vydáním rozhodnutí vyslechne obě strany sporu.

Ve výjimečných situacích může ředitel soutěže zkrátit dobu chodu motoru, měřená maxima (čas soutěžního letu) a/nebo počet soutěžních letů a to tak, aby byly zajištěny přibližně vhodné soutěžní podmínky. Toto se uplatňuje v případě zhoršení počasí, kdy:

- rychlost větru přesahuje 9 m/s, tj. 32,4 km/hod,
- smráká se,
- je omezená viditelnost (snížená viditelnost),
- nastávají další zvláštní okolnosti.

Všeobecné požadavky pro RC kategorie

Zesílení konstrukce řídicích ploch je dovoleno. Pokud není uvedené jinak, vrtule musí být dvoulisté, nesklopné a nekovové.

Použití jakýchkoliv elektronických zařízení, kromě těch, které slouží pro přímé ovládání směrovky, výškovky, motoru je zakázáno (tzn.: gyroskopy, telemetrické zařízení, autopiloty, variometry apod. jsou zakázané). Jakákoliv zpětná komunikace z modelu, včetně té, která je standardně zabudovaná téměř ve všech systémech souprav s frekvencí 2,4 GHz, je zakázána. Zpětná vazba z modelu o stavu palubních baterií je povolena.

Každý soutěžící, který použije elektronické zařízení, nebo zpětnou komunikaci s modelem která není dovolena v předcházejícím odstavci, bude diskvalifikován.

V kterékoliv kategorii se může soutěžící zúčastnit maximálně se dvěma modely, ale jen pokud se nejedná o modely stejné předlohy. V tom případě ale jen jeden z modelů každého soutěžícího může získat udělovanou cenu nebo bodové hodnocení pro celkové vyhodnocení mistrovství. Pro celkové hodnocení mistrovství se přidělí tři body za každé první místo, dva body za každé druhé místo a jeden bod za každé třetí místo. V konečné výsledkové listině musí být uvedeny všechny modely, které se soutěže zúčastnily, bez ohledu na počet absolvovaných letů a dosažené umístění.

Každý den před zahájením soutěžního létání ředitel soutěže uspořádá brífink – instruktáž pro piloty. Přitom uvede kategorie, které se budou ten den létat, časové úseky ve kterých se můžou konat na soutěžní lety a předběžný termín rozlétání (pro případ dosažení stejných výsledků, které neumožní určit vítěze). Stanoví místo pro start modelů a místo pro přistání, postup při použití kanálů RC souprav, pravidla bezpečnosti a případně další informace, např. o způsobu hledání modelů, které ulétly nebo přistály mimo prostor vymezený pro přistání a postupy pro jejich návrat. V průběhu brífinku ředitel soutěže odpoví na případné otázky soutěžících.

Prostor, ve kterém se soutěž koná, musí mít vhodnou plochu pro start a přistání dle možností, které jsou v daném prostoru k dispozici. Všechny lety, při kterých model přistane mimo prostor stanovený pro přistání, se hodnotí nulou. Všechny lety motorových modelů, při kterých byl překročený časový limit motorového letu, se hodnotí nulou. Na zjišťování přítomnosti termických proudů jsou povolené tyče zabodnuté do země s mylarovým páskem.

V modelech se nesmí použít termické indikátory, a to žádného typu. Porušení tohoto pravidla se trestá diskvalifikací soutěžícího.

Aby se zamezilo letům nad diváky, parkovištěm, kempy atd., musí se vytyčit bezpečnostní hranice. V případě, kdy model přeletí bezpečnostní hranici, pořadatel vyše předem dohodnutý varovný signál. Při druhém narušení bezpečnostní hranice se let hodnotí nulou.

Všeobecné soutěžní pravidla

Soutěžící smí mít jednoho pomocníka, který může používat dalekohled.

Vysílače mohou být kdykoliv kontrolovány na shodnost se stanovenými frekvenčními předpisy. Aby se zabránilo vzájemnému rušení, pořadatel použije frekvenční tabuli nebo karusel s přehledem používaných frekvencí a tomu odpovídajícími kanály. Pro každý frekvenční kanál se použije pouze jeden kolíček s označením příslušného kanálu. Frekvenční tabule či karusel rovněž slouží k umístění kolíčku se jmény soutěžících, čekajících v pořadí na uvolnění kanálu. Je-li více soutěžících používajících shodný kanál, střídají se v pořadí, jak mají seřazené kolíčky na frekvenční tabuli.

Vysílače, které se používají na soutěžní lety (nebo ty které jsou dočasně uloženy v úschovně), před každým zapnutím vysílače musí mít příslušně označený kolíček z frekvenční tabule viditelně umístěný na vysílači. Kolíček se jménem příslušného soutěžícího je pak na frekvenční tabuli umístěn v místě pro kolíček s číslem kanálu, který používá. Po skončení letu musí soutěžící osobně kolíček s číslem kanálu vrátit zpět na frekvenční tabuli. Hodlá-li použít daný kanál později, přesune kolíček se svým jménem na konec řady soutěžících čekajících na stejný kanál. Informování o volných kanálech pořadatelem, podle stavu na frekvenční tabuli, přispívá k urychlení průběhu soutěže.

Pokud soutěžící převzal kolíček s kanálem, má pět minut na zahájení soutěžního letu. To platí v případě, kdy na uvolnění stejného kanálu čeká další soutěžící.

Od uvedeného kontrolního postupu, na základě ohlášení ředitele soutěže, se lze odchýlit pouze v případě rádiového ovládání na přenosové frekvenci 2,4 GHz.

Soutěžící může zahájit soutěžní let kdykoliv ve vymezené době na soutěžní lety v příslušné kategorii, která se v ten den létá když:

1. Má svém vysílači umístěn kolíček s odpovídajícím číslem kanálu
2. Má k plné dispozici jiného soutěžícího a/nebo oficiálního časoměřiče
3. Časoměřič má k dispozici digitální stopky a startovní kartu soutěžícího
4. Všechny předchozí lety zaznamenané na kartě již byly oficiálně nahlášený.

Měření času motorového modelu je zahájeno opuštěním ruky a pokračuje, dokud se model poprvé nedotkne země nebo předmětu spojeného se zemí, který ukončí jeho let.

Výsledný čas se zaznamenává jen v celých sekundách, nedokončené sekundy se do letového času nezapočítávají.

Pořadatelé jsou povinni dodržovat tyto postupy, pravidla a požadavky tak jak byli schválené.

Speciální postupy pro rozlétávání (FLYOFF)

V případě dosažení stejných výsledků se pořadí soutěžících stanoví rozletem, s výjimkou toho, že by všichni účastníci rozletu jednomyslně souhlasili s jiným způsobem stanovení pořadí (například házením mince nebo losováním). Předpokládaný čas rozletu v příslušné kategorii bude oznámen na ranním brífinku pro piloty. Na základě svého uvážení může ředitel soutěže vyhlásit rozlet po skončení soutěžního létání, nebo příští den ráno před zahájením soutěžního létání.

Přesný čas rozletu musí být oznámen jeho účastníkům nejméně půl hodiny před jeho začátkem a opakovaně čtvrt hodiny před jeho začátkem, aby se vyřešily případné kolize kanálů.

Pokud není možné situaci vyřešit jedním rozletem (skupinovým letem), létá se ve dvou nebo více skupinách. Pořadí létání skupin bude určeno házením mince nebo losem.

Každý soutěžící má k dispozici dva časoměřiče, z nichž jeden je určen hlavním časoměřičem. Druhý časoměřič slouží jako záloha a potvrzuje čas naměřený hlavním časoměřičem.

Soutěžící v první skupině rozletu mají 5 minut pracovního času, aby odstartovali svoje modely. Druhá a třetí skupina odstartuje co nejdříve poté, jakmile pomine kolize kanálů a kolíčky s číslem kanálu jsou jim poskytnuty k použití.

Aby se vyloučily další shodné časy v rozletu, létá se bez stanového měřeného maxima. Ostatní pravidla zůstávají pro danou kategorii beze změny.

Pravidla jednotlivých národních kategorií

CRC – Classic

V soutěži může startovat jakýkoli motorový model, jehož předlohy byla navržena před rokem 1955. Motorové modely, opatřené pouze motory MP JET .040 PB Classic diesel o zdvihovém objemu 0,6 cm³, s originální nádrží 2 cm³, která je součástí motoru. Vrtule je povolena pouze dvoulistá, o maximálním průměru 203,8 mm (8“).

Modely kategorie CRC-Classic startují z ruky.

Výsledné skóre je součtem časů tří nejlepších letů z celkových čtyř. Letové maximum je stanoveno na 10 minut.

CRC – Atom

V soutěži může startovat jakýkoli motorový model, jehož předlohy byla navržena před rokem 1955. Motorové modely opatřené pouze detonačním motorem SUPER ATOM 1,8 cm³ s originální nádrží o obsahu 3,5 cm³, která je součástí motoru. Vrtule je povolena pouze pevná, dvoulistá o maximálním průměru 280 mm. Model může být v libovolném měřítku oproti původní dokumentaci při zachování tvarové, konstrukční shodnosti a profilů nosných ploch.

Modely kategorie CRC-Atom startují z ruky.

Výsledné skóre je součtem časů tří nejlepších letů z celkových čtyř. Letové maximum je stanoveno na 10 minut.

Všeobecné požadavky pro volné modely

V soutěži mohou startovat modely, jejichž předlohy byly navrženy před rokem 1955. Model musí být postaven v měřítku 1:1 se zachováním tvarové shodnosti a dodržáním uspořádání vnitřní konstrukce podle originální dokumentace (nebo její kopie) včetně zachování původních profilů nosných ploch s průřezu trupu.

U volných modelů je povoleno:

- Upravit ocasní plochy pro použití jakéhokoliv druhu determalizátoru, i když jej původní model neměl
- Použití ovládací klapky na směrovce bezmotorového modelu ovládané od vlečného háčku
- Je možno zhotovit odnímací ocasní plochy, křídla podvozek a dělená křídla, i když je původní model neměl

Rozlétávání (FLYOFF)

V případě dosažení stejných výsledků se pořadí soutěžících stanoví rozletem, s výjimkou toho že by všichni účastníci rozletu jednomyslně souhlasili s jiným způsobem stanovení pořadí (například házením mince nebo losováním). Předpokládaný čas rozletu v příslušné kategorii bude oznámen na ranním brífinku pro piloty. Na základě svého uvážení může ředitel soutěže vyhlásit rozlet po skončení soutěžního létání, nebo příští den ráno před zahájením soutěžního létání. Aby se vyloučily další shodné časy v rozletu, létá se bez stanového měřeného maxima. Ostatní pravidla zůstávají pro danou kategorii beze změny.

Pravidla jednotlivých kategorií

AV- větroně

Vzlet modelu pomocí vlečné šňůry 50 m dlouhé, která musí být opatřena závěsným kroužkem a dobře viditelným praporkem. Model vleká soutěžící. Měření soutěžního letu větroně se zahajuje uvolněním vlečné šňůry a měření je ukončeno prvním dotykem modelu se zemí nebo předmětem na zemi, který zastaví let modelu.

Za pokusu se počítá let kratší než 20 sec. Pro konečné hodnocení se počítají časy ze všech 3 platných letů.

AV-1 Maximální rozpětí 1 270 mm v rozvinutém stavu. Letové maximum 90 sec.

AV-2 Celková nosná plocha 34 dm². Letové maximum 120 sec.

AV-3 Celková nosná plocha do 150 dm². Letové maximum 150 sec.

Bezmotorové modely s jednoduchým potahem křídla se zařadí do příslušných kategorií dle specifikace (rozpětí nebo plochy). Ulétnutý čas se násobí koeficientem „ 2 „(tj. 50 sekund x 2 = 100 se zapíše do startovní karty nebo tabule).

Bezmotorové modely speciálních konstrukcí (samokřídla, kachny, atd.) se zařadí do příslušných kategorií dle specifikace (rozpětí nebo plochy). Ulétnutý čas se násobí koeficientem „ 1,5 „ (tj. 50 sekund x 1,5 = 75 se zapíše do startovní karty nebo tabule).

BV- modely na gumový pohon

Vzlet modelu pomocí gumového svazku. Délka a průřez není omezen. Použitá vrtule musí být stejného průměru jako měl původní model. Je povoleno provést konverzi sklopné vrtule na pevnou, nikoliv na opak. Měření času modelu na gumu je zahájeno opuštěním ruky a pokračuje, dokud se model poprvé nedotkne země nebo předmětu spojeného se zemí, který ukončí jeho let. Za pokus se počítá doba letu kratší 20 sec. Pro konečné hodnocení se sčítají časy ze všech 3 platných letů.

BV-1 Modely s rozpětím křídla do 920 mm bez vzepětí. Letové maximum 90 sec.

BV-2 Modely s rozpětím křídla nad 920 mm bez vzepětí. Letové maximum 120sec.

BV-3 Modely s jednoduchým potahem křídla. Letové maximum 90 sec.

BV-min Modely maket s gumovým pohonem. Letové maximum 60 sec.

CV-motorové modely na spalovací motor

Modely se spalovacími motory. Vrtule musí být dvoulistá, nesklopná a nekovová.

DOBA CHODU MOTORU – Kategorie, druh motoru, zapalování a doba chodu

MOTORY :

- do konce roku 1950 a jejich repliky:
 - jiskřivá svíčka 30 sec
 - diesel a žhavicí svíčka 20 sec
- od roku 1951 do konce roku 1960 a jejich repliky: 15 sec
- po roce 1960 : 10 sec

Zdvihový objem motoru dle původní dokumentace nebo menší.

VZLETY – Modely se spalovacími motory vzletají z ruky. Motor si nahazuje soutěžící. Model vypouští soutěžící. V případě zdravotního omezení může pořadatel povolit výjimku a motor může nahodit pomocník.

TRVÁNÍ LETU – měřené maximum: 150 sec

POKUS A PLATNÝ LET – Měření času motorového modelu je zahájeno opuštěním ruky a pokračuje, dokud se model poprvé nedotkne země nebo předmětu spojeného se zemí, který ukončí jeho let. Za pokus se počítá let kratší než 20 sec, nebo překročený limit doby chodu motoru. Na každý let jsou povoleny 2 pokusy. Při opakovaném pokusu a času pod 20 sec jde o platný let, pokud nedojde k překročení limitu doby chodu motoru, kde se let hodnotí „ nula „ body. Pro konečné hodnocení se sčítají časy ze všech 3 platných letů.

Ostatní způsoby létání

Minutka

Je možno zvolit způsob létání typu „MINUTKA“. Tento způsob umožňuje létání všech kategorií volných modelů společně, nebo v každé kategorii samostatně. U větroňů je libovolná délka vlečné šňůry, modelů na gumu natočení gumového svazku dle uvážení soutěžícího. To samé platí i u motorových modelů volbou libovolnou délkou chodu motoru soutěžícím.

Létá se na jednu minutu letu (tzn. 60 sec.). Let do jedné minuty se zapisuje v celých sekundách jako počet kladných bodů. Sekundy letu nad jednu minutu letu se od výsledného počtu bodů naopak odečítají. Lety nad dvě minuty se tedy hodnotí nulou. Hodnotí se maximální počet bodů dosažených soutěžícím

Monotypové soutěže

Pořadatel soutěže určí:

- s jakým modelem se bude létat.
- délku šňůry
- délku a průřez gumového svazku
- typ/druh motoru, nebo délku chodu motoru
- čas letu a počet letů

Pravidla Výboru SAM 78

1. Členové výboru jsou voleni korespondenčně členskou základnou na 4 roky.
2. Prezident SAM 78 je volen přímou volbou z členů výboru SAM 78 a i ostatní funkce ve výboru. Trvání volebního období je 4 roky.
3. Prezident si může vybrat spolupracovníky a členy technického výboru z členů SAM 78.
4. V případě, že se prezident nemůže zúčastnit schůzí, jeho funkci převezmou členové SAM 78.
5. Všechny rozhodnutí a změny pravidel se přijímají přímým hlasováním všech členů výboru SAM 78. Prezident nemá právo samostatně měnit rozhodnutí přijaté hlasováním.
6. Případné změny v pravidlech se projednávají a mění jednou za 4 roky, výjimkou jsou změny související s bezpečností, nebo když to vyžadují zákony, které vstupují v platnost okamžitě.

Tyto pravidla byla navržena a schválena na období 2017, 2018, 2019 a 2020, aby byla shodná s pravidly SAM 95 (kromě roku vzniku modelu) a použita na Mistrovství ČR. Necht' létáme podle jednéh pravidel.

Tyto pravidla schválil výbor SAM 78 na svém zasedání 19.11.2016 v Kuřimi.